

25N | DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LES VIOLÈNCIES ENVERS LES DONES

El perill de tancar-se a casa

El confinament arran de la pandèmia ha agreujat la xacra social de la violència masclista dins dels nuclis familiars

Portal d'habitatges que simula la sensació d'empresonament que moltes dones poden haver patit durant el confinament obligat, víctimes de violència masclista en els seus domicilis. > Q. PASCUAL

Ivette Hijano

Una segona i sigil·losa pandèmia a la que diàriament s'enfronten milions de dones, soles, en tot el món és l'emergent i multiforme violència masclista. En el gran repte de canviar el model de societat i destruir el poder patriarcal on erradicar qualsevol forma de violència masclista en ple segle XXI, la Covid-19 ha significat, una vegada més, un enorme obstacle en mig del camí.

Només en el primer mes de confinament després de l'esclat de la pandèmia, l'Institut Català de les Dones va registrar 1.307 trucades per violència masclista, xifra que representa un increment del 60% del servei. Del 16 de març al 15 d'abril es van rebre 40 trucades diàries de mitjana quan normalment, i en els mesos previs al confinament, la mitjana de trucades era de 25. I és que, mentre la majoria de la població se sentia refugiada i protegida

Un 60% més

de trucades per violència masclista van registrar-se a Catalunya durant el primer mes de confinament

El 25 de novembre

se celebra cada any el Dia Internacional per a l'eliminació de les violències envers les dones

sota l'escalf i caliu de la seva llar, moltes dones –i els seus fills i filles– s'enfrontaven a un risc major trobant-se aïllades i sense escapatòria convivint 24 hores amb el seu agressor. Un infern, sense dubte, on la casa era un ofec i el carrer o l'espai exterior, un possible refugi o salvació.

La convivència permanent i forçosa derivada del confinament, així com la mobilitat i el contacte social reduït, ha estat difícil de pair per a tota la població, però ha significat de manera alarmant situacions d'alt risc per a les dones víctimes de violència masclista. Tal com exposa el Govern de la Generalitat de Catalunya en el manifest d'aquest 25 de novembre, **“el nombre de trucades i atencions s'han vist incrementats en xifres tristament històriques”** durant aquest període. A Caldes de Montbui, el servei gratuït d'assessorament jurídic per a dones que ofereix l'Ajuntament ha registrat 8 trucades amb motiu de separacions, divorcis o conflictes familiars, en la seva majoria derivades dels Serveis Socials,

des del mes d'abril. Rut Pérez, l'advocada de l'Associació 'Dona i Drets' responsable d'aquest servei a la vila termal i a Palau i Plegamans, explica que 3 d'aquestes 8 trucades eren casos evidents de violència masclista **“amb situacions dràstiques”**. Segons Pérez, **“és habitual que les dones no truquin per motius de violència masclista perquè normalitzen els comportaments agressius dins de la relació de la parella i no ho saben identificar com a tal”**. El que sí que ha estat una novetat per l'advocada en els darrers mesos ha estat la impossibilitat de comunicar-se amb facilitat amb les dones que sol·licitaven el servei: **“No trobaven un moment per parlar, perquè sempre estava la parella a casa i s'havien d'amagar per fer-ho”**.

En el marc del confinament obligat, l'advocada s'ha trobat amb **“situacions absolutament insostenibles”** en les trucades que gestionava, on s'han viscut baralles continuades, episodis d'insults, abús de substàncies per addicions i, fins i tot, **“haver-se de tancar**

la dona i els nens/es en una sola habitació de casa per refugiar-se del comportament agressiu de la parella”.

La psicòloga Sònia Pitarch, de Centre Psicològic Caldes, explica que **“els maltractaments sovint comencen de manera subtil i augmenten a poc a poc, de manera que la persona pot adonar-se'n quan ja ha passat molt temps”**. Aquesta podria ser una explicació al perquè les víctimes els és tan difícil verbalitzar la situació que viuen a casa. També és cert que sovint les dones víctimes de violències masclistes són persones que se senten **“absolutament anul·lades, les quals creuen que han fet coses per les que mereixen aquest tipus de comportament”**, afegeix Pitarch. En qualsevol cas, la psicòloga explica que **“reconèixer la violència és molt difícil per a elles, el sentiment de culpa fa que no ho vegin així. Si arriben a explicar l'agressió poden dir que elles també tenen aquest comportament, però a vegades si els preguntem més ens adonem que el què veuen com**

una agressió és intentar evitar un cop, per exemple, aguantant la mà de l'agressor”.

AJUDES JURÍDIQUES I PSICOLÒGIQUES PER A LES VÍCTIMES

L'advocada Rut Pérez alerta que cap de les tres trucades que ha rebut provinent de Caldes en matèria de violència masclista –tot i que camuflades per altres motius- han acabat als tribunals. “En cap dels casos la dona s’ha plantejat seriosament marxar de casa. Truquen quan la situació és desbordant, però tenen por, especialment a perdre la custòdia dels fills” explica l'advocada. No obstant aquesta angoixa, Pérez sempre els explica que això no passarà i que, tot i el cas de no tenir una feina qualificada, “la vessant econòmica no és una justificació per retirar la custòdia a ningú”.

Davant de qualsevol situació de conflicte domèstic, on s’atempta contra la integritat física i psicològica d’un/a mateixa/ i la dels fills/es, “cal trucar, en primer lloc, als cossos de seguretat, els quals detenen a l’agressor. Tot seguit, se celebra un judici ràpid, es presenta la denúncia, es redacta un informe forense i mèdic, i es passa al jutjat exclusiu de violència de gènere que en el cas de Caldes és a Granollers. En 48-72 hores màxim, es pren la declaració al detingut i a la denunciada, i en aquell moment es demana l’ordre de protecció que si es concedeix, s’impedeix de manera automàtica que l’agressor s’acosti a la víctima. Es prenen mesures civils de manera cautelar i seguidament es presenta una demanda al jutjat perquè en 30 dies es ratifiqui en un procediment normal”, relata l’advocada.

Una altra via d’actuació en aquests casos, tot i no produir-se un episodi d’agressió física en el moment puntual, és que la víctima marxi del domicili per refugiar-se a casa d’una tercera persona, i passats els 30 dies presentar la denúncia als jutjats de violència masclista.

Tot i la rapidesa en l’actuació dels agents de seguretat i en la detenció de l’agressor, “la gran desgràcia és que a vegades s’arriba al jutjat i no es concedeix l’ordre de protecció” alerta Pérez. De fet, a Catalunya només es va concedir el 15% de les ordres sol·licitants l’any passat, dada fa-

“La llei escrita és molt bonica, però el sistema judicial no funciona”

Rut Pérez Mayo

Advocada de l’associació ‘Dona i Drets’

“Reconèixer la violència és molt difícil per a elles, el sentiment de culpa fa que no ho vegin així”

Sònia Pitarch Sánchez

Psicòloga i gerent de Centre Psicològic Caldes

“Cal que les joves reconeguin els comportaments de violència perquè no els normalitzin i dotar-les de recursos perquè sàpiguen com actuar”

Laia Cuscó

Regidora de Joventut de l’Ajuntament de Caldes

cilitada per l’advocada. “I és en aquest punt que la cosa es complica enormement, perquè la dona torna a casa amb la persona que ha denunciat i ha fet que detinguessin”. Segons Pérez, “el Jutjat de Violència de Gènere és un desastre absolut i està totalment deshumanitzat on no es té cap mena d’empatia amb la situació que viuen les víctimes”. En aquest sentit, l’advocada de l’associació ‘Dona i Drets’ afegeix que “la llei escrita és molt bonica, però el sistema judicial no funciona”, sentència. Evidentment, davant d’aquest panorama no és pas estrany que “les dones s’ho pensin dues vegades abans de tornar a denunciar”, acaba Pérez.

Al marge de la solució jurídica a les situacions de violència masclista, les víctimes també presenten una segona batalla que va més enllà dels jutjats i que regeix en si mateixes i en la superació de les situacions de maltractaments. En aquest punt, la psicòloga de Caldes Sònia Pitarch explica que “una de les primeres coses que vaig aprendre treballant amb aquests casos és que hem de mantenir la calma i anar al ritme que la persona pot tolerar”. Una de les situacions més habituals, segons relata Pitarch, “és trobar-nos amb el diagnòstic de Trastorn per Estrès Post-traumàtic, amb seqüeles com la baixa autoestima i la inseguretat”.

ELS ACTES PREVISTOS PER AQUEST 25 DE NOVEMBRE

Amb motiu del 25 de novembre, Dia Internacional per a l’erradicació de les violències envers les dones, la Regidoria d’Igualtat, Feminisme i Polítiques LGBTI+, juntament amb la regidoria de Joventut de l’Ajuntament de Caldes han impulsat un programa d’activitats en línia -donades les circumstàncies epidemiològiques actuals-, encapçalades per l’acte reivindicatiu que es presenta amb el lema “Per un Caldes lliure de violències masclistes, totes les veus sumen”. Segons explica el consistori, aquest lema vol posar en evidència que “la violència masclista que reben les dones té múltiples formes que van més enllà de la violència física. La violència psicològica, sexual o econòmica són altres tipus de violència que les dones reben en una societat desigual i masclista. Unes violències i unes situacions que s’han vist

agregades i intensificades a causa de la COVID-19” explica en una nota de premsa.

L’acte reivindicatiu d’enguany es farà públic el dissabte 28 de novembre, a les 11 hores, a través del Facebook Live de l’Ajuntament, i on hi participen entitats, col·lectius i persones a títol individual que s’han volgut adherir a la campanya. L’objectiu, segons la regidora d’Igualtat i Feminisme, Àngels Llive, “és unir les diferents veus, missatges, compromisos i expressions artístiques en un acte que vol ser obert i dinàmic”.

El cartell i el programa d’actes que ha organitzat el consistori l’han donat a conèixer aquest dilluns la regidora d’Igualtat, Feminisme i Polítiques LGBTI+, Angeles Llive, i la regidora de Joventut, Laia Cuscó. Segons Cuscó, “cal que les joves reconeguin els comportaments de violència perquè no els normalitzin, que reconeguin quin tipus de violència masclista és considerada maltractament i dotar-les de recursos i eines perquè sàpiguen com actuar i què fer i, sobretot, que sàpiguen que no estan soles”. Cuscó afegia que “cal que les dones siguem fortes i lliures perquè no volem que se’ns tracti d’una manera diferent”. En aquest sentit, des d’El Toc s’han preparat tres activitats: el taller ‘Descobreix i gaudeix del cicle menstrual i de la sexualitat’, el concurs ‘Mira en clau de gènere’ i una conversa sobre ‘Què són les violències masclistes?’ que se celebraran de manera virtual.

D’altra banda, la commemoració del 25 N d’enguany també inclou la campanya ‘Balcons compromesos amb l’erradicació de les violències masclistes’ en la que s’anima a la ciutadania a mostrar el seu compromís contra la xacra de la violència masclista amb les seves pròpies paraules i dissenys a través de cartells, pancartes, teles de roba lila..., penjades als balcons, i que es pengi i comparteixi a les xarxes socials fotografies dels balcons amb l’etiqueta #Caldeslliuredeviolències. Tanmateix, la campanya també anima a la ciutadania a plasmar els missatges de rebuig a les violències masclistes amb “cartells muts” i compartint-los a les xarxes socials. També durant la setmana del 25N, la façana de l’Ajuntament s’il·luminarà de color lila amb una pancarta reivindicativa.

NAUS A LLOGUER

(al costat del Mercadona)
dues naus (comunicades)
600 m² les dues.

Molt útils per:
Gimnàs, exposicions,
classes de ballet i altres...

Tel. 93 865 06 33

CENTRE PODOLÒGIC CALDES

JAUME MATEU ROIG
ADRIÀ MATEU BALAGUER

Pl. de l’Àngel, 2n 2a
CALDES DE MONTBUI

610 039 474
93 865 21 46

na madrona

Restaurant

PreparaLaPasta

Carrer de la Canal, 8
08140 Caldes de Montbui
restaurant@namadrona.com

Restaurant · Food Truck · Càtering
preparalapasta@namadrona.com

93 862 68 31 · 662 477 727
www.namadrona.com

